

119

MINISTRIES

“Dit document is een direct script van een studie die is bedoeld om via video te worden getoond. In de video worden relevante tekst, dia's, media en afbeeldingen getoond ter ondersteuning van de presentatie. Daarom kan het gebeuren dat deze tekst soms niet vlot leest of dat bepaalde teksten eigenaardig klinken. Ook kunnen er grammaticale fouten voorkomen die niet acceptabel zijn in literair werk. We moedigen u aan om het video-onderwijs te bekijken omdat het een aanvulling is op onderstaand schriftelijke onderwijs.”

Volken in de Bijbel: De Kanaänieten

De Israëlieten zijn het volk dat het meest wordt genoemd in de Bijbel, maar er worden ook andere volken genoemd. In deze serie onderzoeken we wat de Bijbel en de geschiedenis ons vertellen over deze andere volkeren. Wie waren ze, waar woonden ze, hoe zag hun cultuur eruit en wat had God over hen te zeggen? In deze studie zullen we ons op één volk gaan concentreren: de Kanaänieten.

Wie Waren De Kanaänieten?

De Kanaänieten stamden af van één van de kleinzonen van Noach, genaamd Kanaän (Genesis 9:18, 22, 25-27; 10:6). Ze noemden zichzelf *Kanaänieten*, maar ze werden ook *Sidoniërs*, *Feniciërs*, *Puniërs* en later in de geschiedenis *Carthagers* genoemd.

-Maria Eugenia Aubet, *The Phoenicians and the West: Politics, Colonies, and Trade, Second Edition* [New York: Cambridge University Press 2001] blz. 6-13

In de tijd van Mozes bezetten de Kanaänieten een groot deel van het land tussen de Middellandse Zee en de Jordaan (Numeri 13:29) - hetzelfde land dat God aan Abraham en zijn nakomelingen had beloofd (Genesis 17:8). Later, nadat Israël het beloofde land was binnengetrokken, bezetten de Kanaänieten het gebied dat we nu Libanon noemen

-Aubet, zie boven blz 6

De meest prominente Kanaänitische steden waren Tyrus en Sidon, die beide aan de oostelijke Middellandse Zeekust lagen. In de loop van de tijd stichtten ze ook veel nederzettingen en steden langs de kustlijnen en op de eilanden van de Middellandse Zee.

Waar Kennen We de Kanaänieten van?

Het woord "Kanaäniet" in het Hebreeuws is *kena'ani*, wat een *koopman* betekent.

-Brown-Driver-Briggs Hebreeuws en Engels Lexicon, #H3669)

Dit woord is heel toepasselijk, omdat de Kanaänieten honderden jaren lang zeer gerenommeerde kooplieden waren.

-Strabo, *The Geography* 16.2

Ze waren bekend om hun bekwaamheid om de zee te bevaren en om hun enorme internationale handelssysteem.

-Strabo, 16.23; *Homerus Odyssee* blz 415-453).

Ze bouwden schepen met hout van de beroemde ceders van Libanon, en ze gebruikten die schepen in de Middellandse Zee om op uitgebreide handelsexpedities te gaan, waarvan sommige wel jaren duurden.

-Aubet, zie boven blz 16, 191

Hun schepen verkregen zilver uit Tarsis, brons uit Griekenland en goud en specerijen uit Sheba. Ze verhandelden ook dieren en menselijke slaven met veel landen in het Middellandse Zeegebied (Ezechiël 27:12-22). Ze zijn ook de eerste beschaving waarvan we weten dat ze het hele continent Afrika hebben omzeild

-Herodotus, *Historiën* 4:42

De Kanaänieten stonden bekend om hun productie van blauwe en paarse kleurstof. Ze haalden deze kleurstof uit de *murex trunculus*-slak, die langs de oostelijke kust van de Middellandse Zee leefde. Deze kleurstof was zeldzaam en werd als zeer waardevol beschouwd.

-Aubet ,zie boven blz 17, 40; Strabo 16.23

Het werd begeerd door en verkocht aan rijke mensen over de gehele wereld. Deze Kanaänitische kleurstof werd waarschijnlijk gebruikt om de blauwe draden te maken, waarvan God zei dat de Israëlieten die aan de kwastjes van hun kleding moesten bevestigen, zoals we lezen in Numeri 15:

Numeri 15:38

Spreek tot de Israëlieten en zeg tegen hen dat zij voor zichzelf, al hun generaties door, kwastjes moeten maken aan de hoeken van hun kleren. Aan de kwastjes aan de hoek moeten zij een blauwpurperen draad bevestigen.

Hoe en Wie Aanbaden de Kanaänieten?

Net als veel andere volken aanbaden de Kanaänieten talloze goden, en ze vereerden deze goden door ze offers te brengen. Er waren drie Kanaänitische goden die bijzonder prominent aanwezig waren: een daarvan was *Ba'al Hadad*, de god van de stormen. Omdat de Kanaänieten zo sterk afhankelijk waren van de zeevaart, was het voor hen belangrijk om die god gunstig te stemmen omdat die hun schepen kon laten zinken met een storm. De tweede prominente godin was *Astarte*, de godin van oorlog en seks. De Hebreeën noemden deze godin *Astoreth* (1 Koningen 11:5, 33; 2 Koningen 23:13). De derde prominente god was *Melqart*, de beschermgod van de stad Tyrus. Melqart werd aanbeden door het cremen van menselijke resten op een heilige begraafplaats die een *tofet* werd genoemd.

-Aubet, zie boven blz 63, 65

Zowel in Kanaän als langs de oevers van de Middellandse Zee zijn veel *tofets* gevonden, en ze bevatten meestal urnen met gecremeerde menselijke resten

-Aubet, zie boven blz 221, 230, 240, 242, 245;

-Claude Doumet-Serhal, "Jars From the First Millennium BC at Tell el Rachidieh (South of Tyre): Phoenician Cinerary Urns and Grave Goods" *Archaeology & History in Lebanon*, Issue 17 (Spring 2003) blz 44)

Deze overblijfselen zijn meestal van zuigelingen of zeer jonge kinderen.

-Aubet, zie boven blz 222-223, 250;

-David Abulafia, *The Great Sea: A Human History of the Mediterranean* [London: Penguin Books 2011], blz. 81

Archeologen debatteren over de vraag of deze kinderen op een natuurlijke manier zijn gestorven of werden gedood als onderdeel van een religieuze ceremonie. Maar er is geen discussie over het feit dat hun lichamen werden verbrand als offer aan de god Melqart. De Bijbel noemt Melqart *Molech* en vertelt ons dat sommige Israëlieten zich bezighielden met die afgoderij, en ook hun kinderen verbrandden als offer aan deze god. Hier is een voorbeeld:

2 Koningen 23:10

[Josia verontreinigde ook Tofet, dat in het dal Ben-Hinnom lag, opdat niemand zijn zoon of dochter voor de Molech door het vuur liet gaan.](#)

De Kanaänieten stichtten vervolgens de stad Carthago in Noord-Afrika. Zowel historische teksten als archeologie getuigen ervan dat de Carthagers dit ritueel van het offeren van de gecremeerde lichamen van hun kinderen voortzetten.

-Justinus: *Epitome of Pompeius Trogus' Philippic Histories* 18.6; Cicero, *De Re Publica* 3.15; Abulafia blz 81

Wat Heeft God Gezegd Over de Kanaänieten?

God waarschuwde Israël voor de afgodische praktijken van de Kanaänieten (Exodus 34:11-16) en verbood hen om met hen te trouwen omdat Hij niet wilde dat ze de Kanaänitische goden zouden aanbidden (Deuteronomium 7:1-5). God zei dat de Kanaänieten zich allerlei soorten seksuele immoraliteit inlieten en gebod de Israëlieten om die praktijken niet te volgen (Leviticus 18:3, 24-28). God waarschuwde dat de Kanaänitische religieuze praktijken zo verachtelijk waren dat ze zelfs hun kinderen verbrandden als offer aan hun goden (Deuteronomium 12:29-31; Psalm 106:37-38), en Hij verbood de Israëlieten om zich in te laten met een van die religieuze praktijken (Leviticus 18:21; 20:1-5). Vanwege de goddeloosheid van de Kanaänieten gebod God de Israëlieten om de Kanaänieten volledig uit het beloofde land te verwijderen (Deuteronomium 20:16-18).

Er zijn ook twee belangrijke profetieën over Kanaänitische steden. Eén daarvan staat in Jesaja 23, waarin God zei dat Tyrus en Sidon door Assyrië zouden worden veroverd, maar na zeventig jaar hun onafhankelijkheid en economische macht zouden herwinnen. Dit verwijst waarschijnlijk naar de relatie die de Kanaänieten hadden met de Assyriërs gedurende de 8e en 7e eeuw voor Christus, waarin Tyrus en Sidon schatplichtig waren aan de Assyriërs.

De andere grote profetie staat in Ezechiël 27, waar God zei dat Tyrus verwoest en nooit meer herbouwd zou worden. Deze profetie kwam uit in 332 voor Christus, toen Alexander de Grote de muren van Tyrus verwoestte en de stad na een lange belegering tot de grond toe afbrandde.

Arrianus, *Anabasis van Alexander* 2.22-24

Hoe Hebben de Kanaänieten Gods Volk Beïnvloed?

De Israëlieten hebben de Kanaänieten niet verdreven, zoals hun was opgedragen (Richteren 1:27-33; 2:1-3), en precies zoals God had gewaarschuwd, vervielen ze in afgoderij met de Kanaänitische goden. Koning Salomo trouwde met een Sidonische vrouw, die hem verleidde om de godin Astoreth (Astarte) te aanbidden (1 Koningen 11:1, 4-5). Koning Achab trouwde ook met een Sidonische vrouw, de beruchte koningin Izebel, en zij zette hem aan om Baäl te aanbidden (1 Koningen 16:31; Aubet, zie boven blz 47). De Israëlieten bouwden zelfs een tofet waar ze hun kinderen verbrandden (Jeremia 7:31). Vanwege hun verdorvenheid en afgoderij (Deuteronomium 4:25-27; Ezechiël 6:3-6), verdreef God de Israëlieten uiteindelijk uit het land, precies zoals Hij hen had opgedragen om de Kanaänieten te verdrijven (Jeremia 27:10, 15).

Het gedrag van de Kanaänieten beïnvloedde ook waar de aartsvaders uiteindelijk mee trouwden. Voordat de natie Israël bestond, stond Abraham erop dat zijn zoon Izak niet met een Kanaänitische vrouw zou trouwen (Genesis 24:3), dus stuurde hij zijn dienaar naar Aram-Naharaim, waar hij Rebekka vond. Izak en Rebekka wilden ook niet dat hun zoon Jakob met een Kanaänitische zou trouwen (Genesis 28:1), en dus stuurden ze Jakob naar Paddan-Aram, waar hij met Lea en Rachel trouwde. Als het gedrag van de Kanaänieten niet zo verwerpelijk was, dan waren Izak en Jakob misschien wel met Kanaänitische vrouwen getrouwd, die in de buurt woonden, in plaats van naar verre landen te reizen om hun vrouwen te vinden.

Wie Waren Enkele Belangrijke Kanaänieten in de Bijbel?

Er zijn veel belangrijke Kanaänieten in de Bijbel. We hebben Izebel genoemd, de Sidonische prinses die koning Achab tot de aanbidding van Baäl heeft gebracht en de profeet Elia vervolgde. Een andere belangrijke figuur was koning Hiram van Tyrus, die een verbond sloot met koning Salomo en hem voorzag van de materialen voor de bouw van de eerste Tempel (1 Koningen 5:1-12). Een andere was Rachab, de prostituee uit Jericho, die de Israëlitische spionnen hielp die haar stad verkenden voordat deze werd belegerd (Jozua 2). Rachab werd een bijwoner van Israël (Jozua 6:25) en stond bekend om haar moed en geloof (Hebreeën 11:31; Jakobus 2:25). Weer een andere was een vrouw wier naam we niet kennen, maar aan wie Jesjoea een groot geloof toeschreef. In Mattheüs 15 werd Jesjoea door deze Kananese vrouw benaderd die Hem vroeg om haar dochter te genezen van een demonische onderdrukking. Jesjoea weigerde eerst en zei dat het brood van de kinderen niet voor de honden gegooid mocht worden. Ze reageerde door te zeggen dat zelfs de honden de kruimels mogen eten die van de tafel van hun baas vallen. Daarna prees Jesjoea haar voor haar geloof en genas haar dochter zoals ze had gevraagd (Mattheüs 15:21-28).

Hoe hebben de Kanaänieten de geschiedenis beïnvloed?

De Kanaänieten spraken een taal die we nu *Fenicisch* noemen. De Fenicische taal leek erg op zowel het Hebreeuws als het Aramees - het gebruikte hetzelfde alfabet en had ook een zeer vergelijkbare woordenschat en grammatica. De Grieken kregen hun alfabet van deze semitische alfabetten, en veel geleerden geloven dat ze het rechtstreeks van de Kanaänieten hebben gekregen, omdat de Grieken en Kanaänieten met elkaar handelden.

Hetzelfde geldt voor het Latijnse alfabet, dat in veel moderne talen wordt gebruikt, waaronder het Engels. Dus is het waarschijnlijk dat we ons hedendaagse alfabet te danken hebben aan de invloed van de Kanaänieten.

Zoals we eerder vermeldde, stichtten de Kanaänieten de stad Carthago en werden ze bekend als de Carthagers. Deze Carthagers voerden talloze oorlogen met Rome, de zogenaamde Punische oorlogen, die meer dan honderd jaar hebben geduurd. In deze oorlogen was de beroemde generaal Hannibal aanwezig, één van de moeilijkste vijanden waarmee Rome ooit te maken heeft gehad, en hij was een Kanaäniet. Uiteindelijk zegevierde Rome. In 146 v.Chr., aan het einde van de derde Punische oorlog, viel Rome zelf de hoofdstad Carthago binnen. Ze verkochten de hele bevolking als slaaf, brandden de stad tot de grond toe af en bevalen dat ze nooit meer bewoond zou worden.

-Aubet, zie boven blz 163

-Appianus, *De Punische Oorlogen* 27.blz 133-135).

Met het verdwijnen van de Carthagers werd Rome de dominante macht aan de Middellandse Zee en kort daarna de machtigste natie ter wereld. Maar honderden jaren daarvoor hadden de Kanaänieten verhinderd dat de Romeinen hun plaats als 's werelds grootste rijk innamen.

Wat Kunnen We van de Kanaänieten Leren?

Eén ding dat we uit het verhaal van de Kanaänieten kunnen leren, is dat we moeten opletten wanneer God ons waarschuwt voor corruptie. De Israëlieten hebben God niet gehoorzaamd toen Hij hen waarschuwde voor de corruptie van de Kanaänieten, en de volgende generaties betaalden de prijs omdat ze niet hadden opgelet. Ook nu waarschuwt God ons voor corruptie, en we moeten goed opletten in het belang van onze eigen toekomstige generaties. Zo waarschuwde Petrus zijn lezers voor valse profeten die hebzuchtig en godslasterlijk waren en hun sensualiteit volgden (2 Petrus 2:1-3). Hij waarschuwde ook voor mensen die de woorden van de brieven van Paulus zouden verdraaien om een boodschap van wetteloosheid te verkondigen (2 Petrus 3:15-17). Vandaag de dag moeten we deze waarschuwingen in gedachten houden en niet toestaan dat degenen die dit soort corruptie onderwijzen onze relatie met God vergiftigen. We moeten ons afzijdig houden van de corruptie en ongebreidelde toegeeflijkheid die sommige mensen onderwijzen en uitleven, zodat we niet in dezelfde situatie terechtkomen als de afvallige Israëlieten die de Kanaänitische religie en levensstijl aannamen.

Nog een ding dat we leren uit het verhaal van de Kanaänieten is dat Gods heilsplan beschikbaar is voor iedereen die gelooft. De Kanaänieten waren een vreselijk slecht volk dat afschuwelijke misdaden beging in dienst van hun goden. God gebod de Israëlieten om hen uit te roeien en niet met hen te trouwen. Maar de voorbeelden van Rachab en de Kananese vrouw uit Mattheüs 15 laten zien dat zelfs mensen uit goddeloze en veroordeelde natiën door hun geloof kinderen van God kunnen worden. Zoals de apostel Petrus zei:

Handelingen 10:34-35

... Ik zie nu in waarheid in dat God niet iemand om de persoon aanneemt; maar in ieder volk is degene die Hem vreest en gerechtigheid doet, Hem welgevallig.

We moeten altijd onthouden dat iedereen, ongeacht hun afkomst en ongeacht hun verleden, zich tot God kan wenden en gered kan worden.

We hopen dat dit onderwijs je heeft gezegend. En vergeet niet om alles te onderzoeken.

Sjalom, dat Jahweh u mag zegenen in uw wandel in het volledige Woord van God.

Voor meer informatie of andere studies, verwijzen wij je naar onze website www.testeverything.net

EMAIL: Info@119ministries.com (USA); info@119ministries.nl

FACEBOOK: www.facebook.com/119Ministries; www.facebook.com/119ministriesnederland

WEBSITE: www.TestEverything.net & www.119ministries.nl

TWITTER: [www.twitter.com/119Ministries#](https://twitter.com/119Ministries#) (USA)